

ROMÂNIA

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

Proiectul privind reforma sectorului sanitar - îmbunătățirea calității și eficienței sistemului sanitar

Împrumut nr. 8362 RO

TERMENI DE REFERINȚĂ

Asistență Tehnică pentru Analiza Ghidurilor privind Gestionarea Deșeurilor Medicale și Dezvoltarea unui Plan de Acțiune

Context

Programul pe bază de rezultate în sectorul sanitar din România (PptR) a fost aprobat de Consiliul de Administrație al Băncii la data de 17 septembrie 2019 și a intrat în vigoare la data de 12 ianuarie 2021. Obiectivul de Dezvoltare al Programului (ODP) este creșterea acoperirii cu servicii de asistență medicală primară pentru populația insuficient deservită și îmbunătățirea eficienței cheltuielilor în sectorul sanitar prin abordarea provocărilor la nivel instituțional. Programul pe bază de rezultate în sectorul sanitar din România se concentrează asupra asistenței medicale primare (AMP) în cadrul serviciilor de sănătate și asupra politicilor farmaceutice și de achiziții precum și asupra luării deciziilor bazate pe date în cadrul măsurilor transversale. Concentrarea resurselor Programului în aceste domenii contribuie la extinderea acoperirii AMP și la creșterea eficienței sistemului sanitar – care sunt esențiale pentru reducerea mortalității prevenibile în România. Programul pe bază de rezultate în sectorul sanitar din România are acoperire națională în conformitate cu programul guvernamental. Demersurile care se realizează în cadrul Programul pe bază de rezultate în sectorul sanitar din România în ceea ce privește extinderea serviciilor de asistență medicală primară vor fi intensificate mai ales în rândul populației insuficient deservite, având în vedere barierele la accesul sistemului de asistență medicală cu care aceasta se confruntă. Data de închidere a Programul pe bază de rezultate în sectorul sanitar din România este sfârșitul anului 2023.

Evaluarea Sistemelor Sociale și de Mediu (ESSM) a fost elaborată pentru programul PptR în etapa de întocmire a acestuia, împreună cu un Plan de Acțiuni. ESSM a identificat că principala vulnerabilitate de mediu în sectorul sanitar din România, în special în domeniul asistenței medicale primare și comunitare, este legată de gestionarea deșeurilor medicale. Acest lucru se datorează în principal cunoștințelor limitate în ceea ce privește prevenirea și/sau reducerea producerii deșeurilor medicale la nivelul unităților AMP, precum și a implementării limitate a reglementărilor existente în domeniul managementului deșeurilor medicale la nivelul AMP având un risc potențial în ceea ce privește eliminarea necorespunzătoare a deșeurilor periculoase și nepericuloase în locuri neautorizate, în special în zonele rurale/izolate. Aceste probleme și riscuri legate de deșeurile medicale sunt gestionate în mod rezonabil de sistemele existente, dar vor fi necesare eforturi pentru a face față unor provocări suplimentare, rezultate din extinderea AMP și a serviciilor integrate de asistență

comunitară. Creșterea numărului de centre integrate de asistență comunitară și a numărului de asistenți comunitari, precum și a procedurilor suplimentare care sunt propuse în cadrul actualului Program pe bază de rezultate în sectorul sanitar, poate duce la creșterea cantității de deșuri medicale produse la nivelul acestor unități. Asistenții comunitari efectuează proceduri medicale limitate și generează astfel cantități limitate de deșuri medicale. Cu toate acestea, în prezent nu există un serviciu specializat dedicat asistenței comunitare, deșeurile medicale produse de asistenții comunitari fiind colectate în sistemele de colectare ale cabinetelor medicilor de familie. **Este foarte important de observat că toate aceste aspecte au fost evaluate de specialiștii Băncii înainte de situația creată de pandemia COVID-19 care ar fi putut duce la creșterea diversității și cantității deșeurilor medicale.** ESSM a confirmat la acel moment că „sistemele actuale de mediu sunt în general adecvate, a confirmat cadrul instituțional și legal pentru gestionarea deșeurilor medicale la nivelul AMP. Sistemul de clasificare a deșeurilor medicale, planurile de gestionare a deșeurilor medicale și programele de formare ad-hoc sunt implementate în sectorul sanitar din România și sunt revizuite periodic de autoritățile competente (de mediu, sănătate, Curtea de Conturi etc.) ale statului în ceea ce privește eficacitatea și performanța sistemului intern de gestionare a deșeurilor”. Totuși, este îngrijorător faptul că, odată cu creșterea accesului la asistența medicală comunitară integrată și la serviciile extinse de AMP în cadrul programului în zonele rurale și îndepărtate, ar putea apărea efecte negative dacă astfel de servicii nu au acces adecvat și regulat la sistemele existente de gestionare a deșeurilor medicale.

Obiectivele serviciilor de consultanță sunt: 1) să analizeze ghidurile privind sistemul de gestionare a deșeurilor medicale pentru a identifica punctele forte și punctele slabe ale acestuia; 2) să determine măsurile care trebuie luate pentru îmbunătățirea ghidurilor de gestionare a deșeurilor medicale; 3) să elaboreze un Plan de acțiune pentru o bună aplicare a ghidurilor în zonele rurale îndepărtate.

Sarcinile Consultantului

- Evaluarea existenței unei strategii specifice de gestionare a deșeurilor medicale în rândul unor diferite locații ale programului PptR (AMP și localitățile/unitățile deservite de asistența comunitară);
- Oferirea unei priviri de ansamblu asupra cunoștințelor și practicilor existente privind gestionarea deșeurilor în rândul lucrătorilor din domeniul sănătății și al pacienților din diferite locații ale programului PptR (AMP și localitățile/unitățile deservite de asistența comunitară) și identificarea măsurilor sanitare și de siguranță care trebuie luate pentru a minimiza riscurile de infecție atât asupra lucrătorilor, cât și asupra comunităților locale, astfel: 3 site-uri (localități izolate) situate în Delta Dunării și câte o locație în fiecare din următoarele regiuni de dezvoltare din România: Nord – Vest, Nord – Est, Sud – Vest, Sud – Est și Centru;
- Revizuirea și analizarea sistemelor existente de depozitare existente, de colectare și eliminare a deșeurilor din domeniul sanitar, în localități/unități alese aleatoriu, ținând cont de nivelul de separare și frecvența colectării;

- Evaluarea gradului în care problemele cauzate de riscurile pentru sănătate sunt suficient identificate și acoperite prin practicile curente;
- Identificarea resurselor, actorilor cheie și a alocării bugetare necesară pentru gestionarea deșeurilor;
- Evaluarea blocajelor în implementarea corectă a ghidurilor privind gestionarea deșeurilor medicale în zonele rurale îndepărtate și identificarea măsurilor adecvate de atenuare;
- Recomandarea acțiunilor care trebuie întreprinse pentru a aborda deficiențele identificate în urma evaluării, de exemplu, elaborarea de proceduri și ghiduri privind reacția rapidă și de prevenire pentru AMP și localitățile/unitățile deservite de asistența medicală comunitară, în ceea ce privește responsabilitățile comune pentru sănătatea publică; extinderea și dezvoltarea programelor de conștientizare și formare privind gestionarea deșeurilor medicale pentru personalul medical/paramedical/resursele umane care se ocupă cu gestionarea deșeurilor medicale;
- Recomandarea procedurilor adecvate de gestionare a deșeurilor medicale în situațiile în care procedurile existente au lacune;
- Evaluarea gradului de asumare a implementării adecvate a ghidurilor existente de gestionare a deșeurilor de către Guvern;
- Determinarea nivelului de aplicare a ghidurilor de gestionare a deșeurilor;
- Identificarea cerințelor pentru obținerea autorizației/autorizațiilor și a celorlalte proceduri pe care unitățile de gestionare a deșeurilor medicale trebuie să le abordeze și durata necesară pentru obținerea acestor autorizații. În acest sens, identificarea cerințelor privind impactul asupra mediului și a cerințelor privind participarea publică;
- Determinarea necesității actualizării și consolidării capacității juridice și instituționale;
- Revizuirea programelor existente de formare și conștientizare publică în ceea ce privește gestionarea deșeurilor din domeniul sanitar în spitale și alte instituții sanitare și pregătirea evaluării nevoilor de formare;

Rezultate

Rezultatele așteptate sunt următoarele:

- Analiza Ghidurilor privind Gestionarea Deșeurilor Medicale pe baza cercetări de birou și la fața locului, evidențiind punctele forte și punctele slabe ale acestora și incluzând măsurile recomandate pentru îmbunătățire;
- Plan de Acțiune pentru îmbunătățirea aplicării Ghidurilor în zonele rurale îndepărtate.

Cerinte minime

Serviciile de consultanță vor fi derulate de către o firmă calificată cu expertiză în gestionarea deșeurilor medicale. Consultantul va furniza o echipă de consultanță din care să facă parte un Team Leader și un expert juridic, astfel:

Team Leader:

- ✓ Studii aprofundate (master) sau doctorat în inginerie sanitară, sănătate, chimie sau științele mediului;
- ✓ Cunoștințe demonstrate a standardelor și reglementărilor naționale/internaționale și ale Organizației Mondiale a Sănătății și a regulamentelor în ceea ce privește gestionarea deșeurilor medicale;
- ✓ cinci (5) ani de experiență profesională, inclusiv experiență specifică în gestionarea deșeurilor medicale;
- ✓ cunoștințe bune de limba engleză, atât vorbit, cât și scris;
- ✓ Experiență în conducerea echipelor cu diverse abilități tehnice și în consolidarea recomandărilor diferiților membri ai echipei;

Expert juridic

- ✓ Studii aprofundate (master) sau doctorat în științe juridice;
- ✓ Cinci (5) ani experiență profesională, inclusiv analiza cadrului legal existent. Experiența în analiza cadrului legal al gestionării deșeurilor medicale constituie un avantaj;
- ✓ Participarea la elaborarea de legi, decrete sau directive în domeniul sanitar sau al gestionării deșeurilor constituie un avantaj;
- ✓ Cunoștințe bune de limba engleză, atât vorbit, cât și scris;
- ✓ Experiență de lucru în cadrul unor echipe multidisciplinare;

Aranjamente de raportare

Consultantul își va desfășura activitatea sub îndrumarea coordonatorului Programului pe bază de rezultate în sectorul sanitar din România. Consultantul, prin intermediul Team Leader-ului, va raporta progresul misiunii și rezultatele studiului. Team – Leader-ul este responsabil cu consolidarea analizelor și a rapoartelor.

Proiectul raportului de analiză care conține consolidarea analizelor realizate de către echipa Consultantului va fi trimis coordonatorului Programului pe bază de rezultate în sectorul sanitar din România în 30 de zile de la demararea serviciilor. Raportul final de analiză va fi depus în 7 zile de la primirea comentariilor pe marginea documentului versiune draft.

Proiectul Planului de Acțiune inclusiv recomandările cu privire la îmbunătățirea ghidurilor de implementare trebuie să fie transmis coordonatorului Programului pe bază de rezultate în sectorul sanitar din România în 15 zile de la finalizarea Proiectului Raportului de analiză. Planul de Acțiune final va fi trimis în 7 zile de la primirea comentariilor.

El/Ea va lucra sub directa supraveghere a coordonatorului programului PptR căruia îi va raporta despre progresul misiunii și rezultatele sale.

Recomandări cu privire la formatul de raport

Proiectele de rapoarte trebuie să aibă un format de tipul:

- Rezumat;
- Introducere;
- Cadrul de politici, de reglementare și administrativ;
- Date de referință;
- Evaluarea ghidurilor și procedurilor privind gestionarea deșeurilor medicale;
- Capacitatea Ministerului Sănătății de a implementa ghidurile privind gestionarea deșeurilor medicale;
- Blocaje cheie în implementarea corectă a ghidurilor privind gestionarea deșeurilor medicale;
- Evaluarea nevoilor de formare în ceea ce privește gestionarea deșeurilor medicale;
- Management și instruire pentru personalul din instituții și agenții;
- Plan de acțiune pentru o bună aplicare a ghidurilor în zonele rurale îndepărtate (responsabilități + buget);
- Plan de monitorizare (responsabilități + buget);
- Concluzii;
- Anexe
 - Lista persoanelor consultate;
 - Referințe;
 - Evidența întâlnirilor inter-instituționale/forumurilor/consultărilor

Confidențialitatea

Toate documentele furnizate echipei pentru îndeplinirea acestei misiuni sunt considerate confidențiale, cu excepția cazului în care se indică altfel.